

Sosiaaliturva- muutosten yhteisvaiku- tukset

Sosiaali- ja
terveysvaliokunta
HE 99/2025

Jussi Tervola

Terveiden ja
hyvinvoinnin laitos

8.10.2025

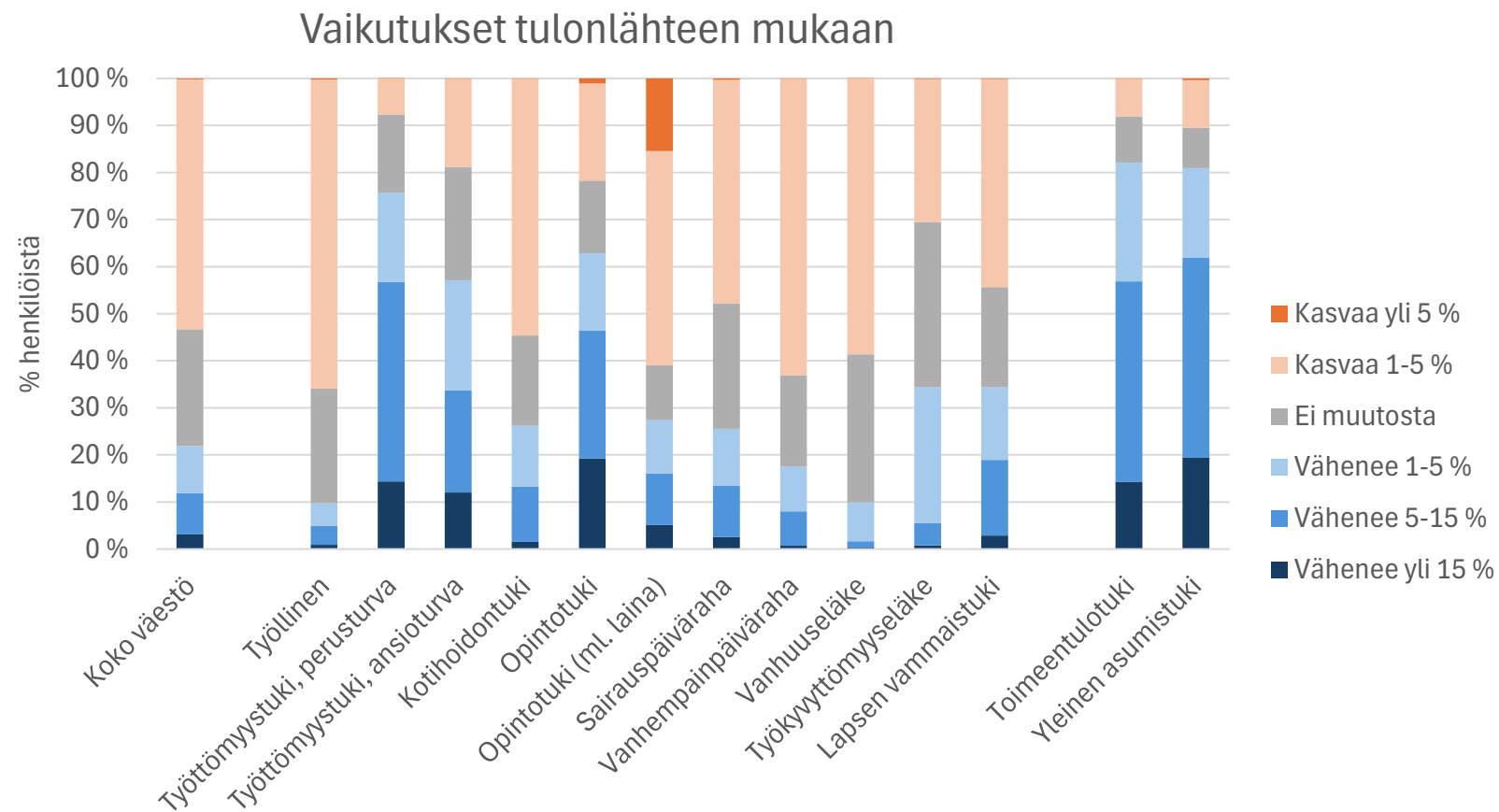
Aluksi

- Vuodelle 2026 esitettyjä sosiaaliturvamuutoksia on verrattain vähän ja ne ovat taloudellisilta vaikutuksiltaan keskimäärin pieniä
- Keskitymme tarkastelemaan toimeentulotukiuudistuksen taloudellisia yhteisvaikutuksia aiempien tällä hallituskaudella toteutettujen sosiaaliturvamuutosten kanssa
- THL:n tarkentama yhteisvaikutusten laskentamalli (Tervola & Ollonqvist 2025)

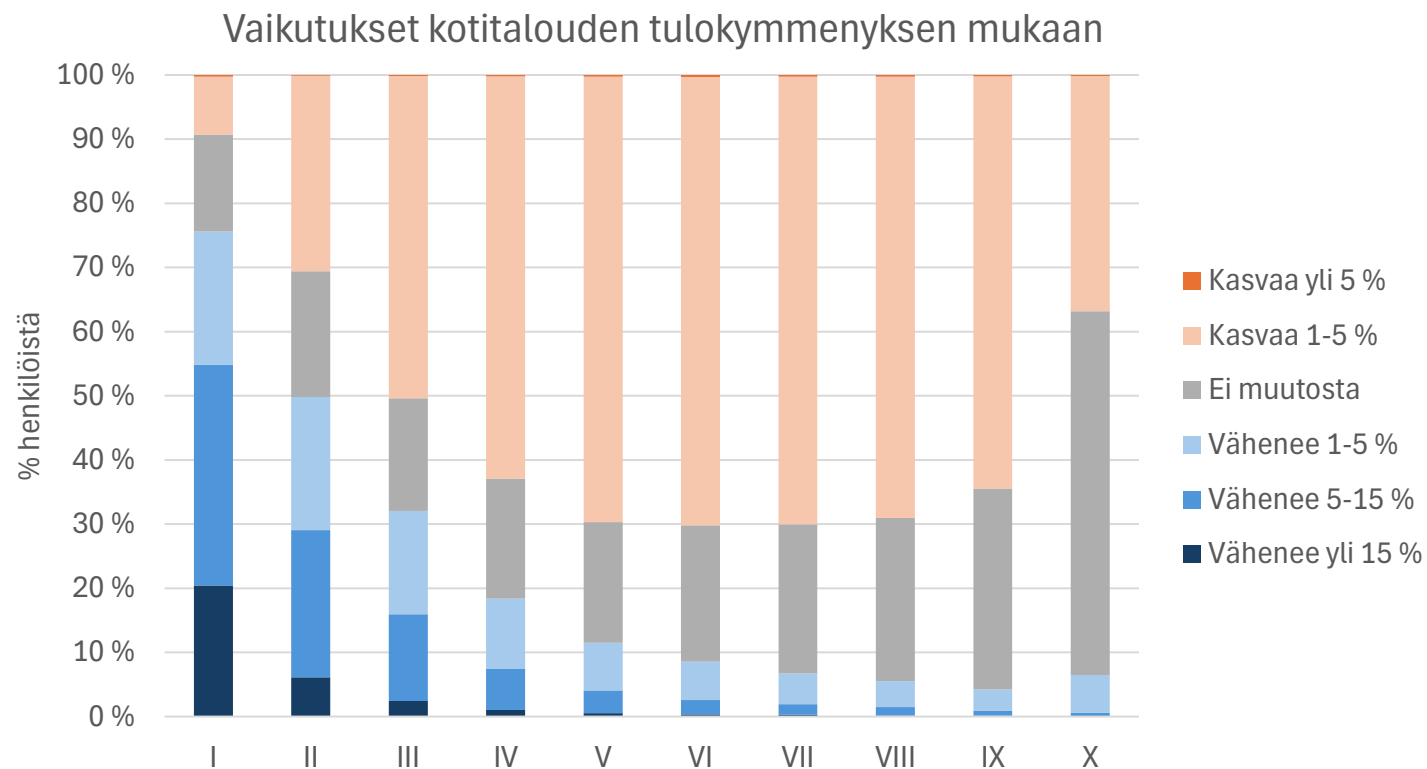
Aiemmat arviot yhteisvaikutuksista ovat liioitelleet toimeentulotuen suojaavaa vaikutusta

- Toimeentulotuki kompensoi monelle vähävaraiselle osan asumistuen ja työttömyysturvan leikkauksista
- Mutta: valtaosalla toimeentulotuen saajista vuositulot vähenevät silti selvästi (yli 5 %)
- Taustasyyt:
 1. Toimeentulotukiuudistus leikkaa toimeentulotuen tasoa
 2. Toimeentulotukea saadaan usein vain osan vuotta, joten ei suojaa koko vuotta
 3. Toimeentulotukea ei aina haeta, vaikka siihen olisi oikeus
 4. Varallisuus estää toimeentulotuen saannin

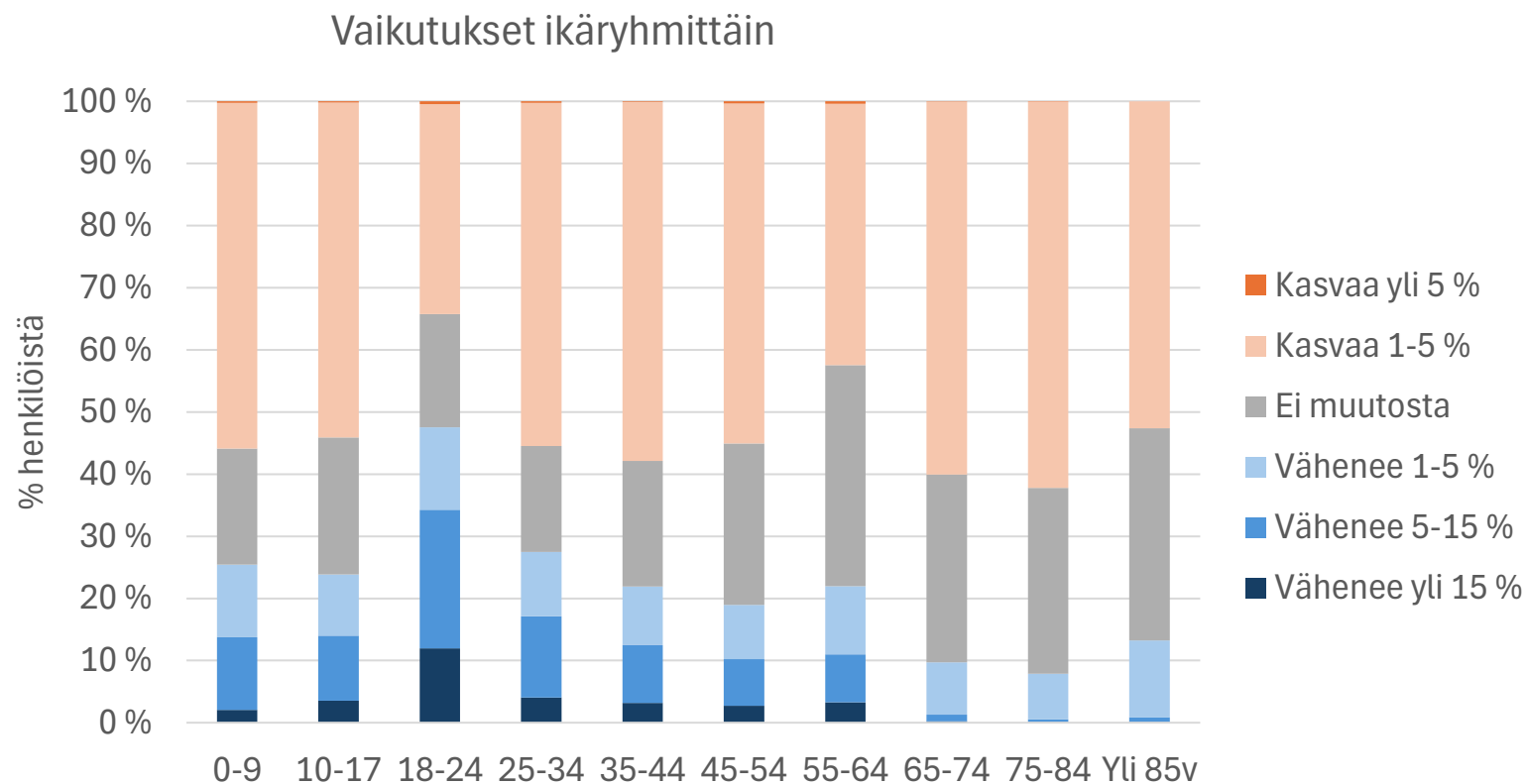
Muutokset kohdistuneet erityisesti työttömiin ja opiskelijoihin (1/3)

Muutokset kohdistuneet erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin (1/3)

Muutokset kohdistuneet eniten 18-24-vuotiaisiin, vähiten yli 65-vuotiaisiin (3/3)

Huomioita arviosta

- Ei arvioitu velvoittavuuksien ja sanktioiden muutoksia
 - Keskittyvät myös samoille pienituloisille kotitalouksille
- Ei arvioitu vaikutuksia ihmisen käyttäytymiseen, esim. työllistymiseen ja asumisvalintoihin
 - Käyttäytymisvaikutukset lieventävät tulovaikutuksia, mutta ne eivät muuta kuitenkaan sitä, että valtaosalle saajaryhmästä leikkaukset toteutuvat tulojen alenemisina.
- Ei arvioitu muutosten vaikutuksia terveyteen
 - Tulotason muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus esim. psyykenlääkkeiden käyttöön (Verho ym. 2025)

Kiitos

jussi.tervola@thl.fi

8.10.2025